

Függetlenség szemle

SZERKESZTI ÉS KIADJA: Dr. HEGYMEGI KISS PÁL

**Most már
nekünk is csele-
kedni kell!**

Irtta: Rakovszky Tibor

Amikor Itália ujjáépítője, néhány évvel ezelőtt Milanóban oly félreérthetetlenül hitet tett Magyarországra igazsága mellett, a magyar nemzeti hála hangjai mellett akadtak, mint ahogy mindig akadtak olyanok, akik unottan legyintettek a messzehangzó szóra. Azok voltak, akik ma is fanyar képpel veszik tudomásul, hogy egy másik nagy diktátor Hitler Adolf, éppen a napokban ezekben a ránk nézve oly sorsdöntő napokban, ott az Obelsalsberben megjelent magyar kormányférfiaknak mondott határozott igent a magyar követelésekre. Mussolini a hűséges nagy barát, a múlt vasárnap, a krízis óráiban, Triesztben, ismét kiállt a magyar igazság mellett. Szava elhangzott Londonba, Párizsba, sőt Prágába is. A godesbergi Hitler—Chamberlain találkozón ugyancsak sullyal foglaltba esni az osztó igazság serpenyőjébe. Nagy barátaink tehát itt állnak mellettünk a megpróbáltatás nehéz óráiban és ha a Rajnán túli hatalmakban is felébred a lelkiismeret, hogy legalább részben jóvátégyék, amit ellenünk Trianonban vétettek, úgy egy szebb magyar jövő hajnala előtt állunk.

De ennek a szebb magyar jövőnek felépítésében nekünk magyaroknak is ki kell vennünk a részünket. Vissza jönnek régen ha zavart testvéreink, illik, hogy a régi otthon felrisszítva, kitatarozva, az új kornak megfelelően átalakítva és berendezve találják.

Hogy barátaink mindegyike új világot teremtsen odahaza: minden dolgozni akarónak munkát és abból emberhez méltó megélhetést biztosított. De átforgatták nemzetük lelki világát is, összhangba hozták az individuális és kollektív embert anélkül, hogy országaikat forradalmi megrázkódtatásoknak tették volna ki.

A mostani idők mutatják meg igazán, hogy egy nép katonai ereje az összes nemzeti erők színiösszeállításában áll.

Ezt az erőt — mint Német és Olaszország példája igazolja — csak úgy lehet a maximumig fokozni, ha az összes nemzeti erőket egyenként fokozzuk. Tehát nálunk, ha a föld-nélküli Jánosok millióiból, földdel és házzal bíró kispá-

„Igazságot Magyarországnak!”

Az igazságtalan békeszerződések minden hibáját ismeri az egész világ. A leghetlenebb államta kolmány Csehszlovákia. Ötmillió cseh és morva tart elnyomó imperialista uralma alatt 3'5 millió németet, 2,5 millió szlovákot, több, mint 1 millió magyart, 600.000 kárpátaljai ruthént, 200.000 lengyelt, tehát mintegy nyolcmillió „nemzeti kisebbséget”!

A cseh-szlovák nemzeti és nyelvi egység hazugság. Ez ellen a szlovákok 20 év óta a legélelnekben tiltakoznak.

A szudétanémek most elszakadnak. Önrendelkezési jogukat, amelyet nem gyakorolhattak 1919-ben, most gyakorolják és kimondták a Német Birodalomhoz való csatlakozásukat.

A wilsoni elvek alapján ugyanez a jog illeti meg a többi nemzeti kisebbségeket is. Benito Mussolini triezsti beszédében legutóbb is bejelentette, hogy épp annyi jog illeti meg a többi nemzeti kisebbségeket Cseh Szlovákiában, mint a szudétanémeket.

De köztudomásu, hogy sem a szlovákok, sem a ruthének, sem a magyarok, sem a lengyelek nem

élhettek 1919-ben önrendelkezési jogokkal, mert az Amerikában kötött hírhedt „pittsburgi szerződés” nem jelentett népkarantént és a szlovákokat ép úgy becsapták a csehek, mint a ruthéneket. Ezeknek a kárpátaljai népeknek még a békeszerződés is autonómiát ígért, amit azonban a csehek nem adtak meg. Tehát mindenkit becsaptak és a „demokrácia” jelszava alatt véres elnyomó és kiuzsorázó imperializmust teremtettek Eúrópa közepén. Mint egy középafrikai gyarmatot, úgy kezelték náluknál műveltebb népeket és port hintettek az egész világ szemébe.

Ezt a tüzfészket, amely a világ béke állandó veszedelme két évtized óta, most felszámolják. A szudétanémek vidék bizonyosan le fog válni erről az államtákolmányról.

De ugyanannyi, sőt sokkal több joggal le kell arról választani a régi magyar Felvidéket. Mert a szudétanémek terület mindig Ausztriához tartozott és csak 19 évvel ezelőtt került cseh uralom alá, míg a magyar Kárpátvidék ezer év óta az egységes magyar államalkotó része volt és semmi jogcím nem volt arra,

hogy ezt a területet a cseheknek ajándékozzák.

Nemcsak azoknak van joguk, akik mögött szuronyok milliói állnak, hanem azoknak is, akik mögött csak az igazság ereje áll. Nem szabad azt a látszatot kelteni, hogy az igazságot csak ott veszik figyelembe, ahol hatalmas erő is áll mögötte, ellenben észre sem veszik ott, ahol 20 év óta példátlan türellemmel és békés szándékkal vártak arra, hogy az igazság diadalra jut. Az egész emberiségnek kétségbe kellene esnie, ha azt látná, hogy csak az erő fellépése hozhatja meg az igazság győzelmét.

A cseh-szlovák problémát egyszerűen kell megoldani. Eppen elég, hogy ez a tüzfészket állandó izgalomban tartotta két évtized óta Európa békés dolgozó népeit és most már hónapok óta hialatlan lázban tart mindenkit. Lehetetlen az, hogy most csak a német kisebbség problémáját oldják meg s aztán újra előkerüljön egy év múlva, vagy két év múlva a többi probléma — a magyaroké, a lengyeleké és a többieké — és újra meg újra ilyen lázas izgalmat okozzon a világnak. Most kell egyszerre valamennyi

rasztot, munkanélküliből rendszeresen kereső munkást, a szellemi proletárból önálló gazdasági egzisztenciát, egyszóval igyekszünk a proletárból az egész vonalon polgárt teremteni. Ez a polgár lesz legbiztosabb katonája a megújított Magyarországnak.

De nem késtünk el mindezzel? Talán még nem. Jobb később, mint soha. Egy szomszéd ország megérdemelt tragédiájának máglyafényé- nél lássuk meg végre a tanulságokat. Ugyilátszik, csak most következnek igazán a történelmi idők. Csakhogy míg eddig lefelé, most már végre felfelé forog velünk a történelem kereke. A kerék küllőiből ki kell venni, ki kell tisztítani az összes akadályokat, politikai, gazdasági és társadalmi akadályokat

egyaránt, hogy végre zökkenő nélkül tudjon felfelé menni történelmi munk szekerének kereke.

Ezt a munkát nekünk saját magunknak kell és pedig sürgősen elvégeznünk. A sült galamb várás idejének vége. Aki ennek a nagymunkának az útjába áll, azt egy feltámadt, önjerejére ráeszmélt, megújult nemzet eleven életereje fogja az utból elsöpörni.

A hazaszeretet — hogy Mussolini szavaival éljek — csak érzés. Erénnyé az általlválk, ha áldozatot hoznak érte és az erény az áldozat arányában növekszik. A magyar népnél ez a hazaszeretet az áldozatok révén a legmagasabb erényé lett, most azokon a sor áldozatot hozni, és pedig jó lélekkel, akik még mindig adósai ezzel

az egész országnak. Ezt várjuk mi, magyarok, itt a csonkaországon belül és a trianoni határokon kívül. Az igazság nem elég, annak érvényesítéséhez erő is kell. Ezt az erőt most kell egybefogni, ha nem akarunk lemaradni a történelem nagy versenyében.

Ahogy Szabó Dezső mondja egyhelyütt: biztosítani kell, az egészséges, erős, kenyerében és lelkében öntudatos és minden erejében alkotó és érvényesülő magyar faj független fejlődését. Hogy a magyar faj jelenti, a legtöbb embereket, a legnagyobb szociális igazságot, a legszervezettebb jólétet és a legőstönösebb kulturális haladást.

Egy heti világpolitika

problémát megoldani és véglegesen nyugvópontonra hozni ezt a tüzfészket. Ez az egész békevágyó emberiség érdeke és akarata.

Ha a 75 milliós németiség jogosan visszakap 3,5 millió németet, akkor még több joggal vissza kell kapni a 9 milliós magyarságnak több mint egymillió magyart! Ha a hatalmas Németország gyarapodik oly gazdag iparvidékkel és bányákkal mint a szudétaterület, akkor az alföldi agrárterületre szorított ezeréves Magyarországnak is vissza kell kapnia bányáit, erdőit, az egyetlen területet, amely iparvidék volt és arra hivatott!

Ez az óriás Német Birodalom ilyen kis területtel is feltétlenül gyarapodik. — amely voltaképpen soha nem tartozott hozzá, akkor a kis Magyarországnak is vissza kell kapnia azt a mai csonka területéhez képest hatalmas területet, amely ezer év óta az övé volt.

A Német-Birodalom hatalmas felvirágzásában teljesen életképes a szudétaterület nélkül is. Magyarország teljességgel életképtelen a fölé elszakított és az Alföldjét kiégszítő, iparra predestinált, bánya és erdővidékek nélkül.

Magyarországtól mineent elvettek, még egyetlen tengeri kikötőjét is, holott csak az orosz ellen viselt önvédelmi háborút. Kelet-Európa legműveltebb népe a magyarság és mégis 4 millió magyart vetettek balkáni népek rabságába. Még Ausztriának is juttattak magyar területet ajándékkul — a háború kezdeményezőjének! Legfőbb ideje, hogy az angol jelszó valóra váljék: „Igazságot Magyarországnak!”

(v. s.)

Kunder Antal kereskedelemügyi miniszter

A Kormányzó Úr, a miniszterelnök előterjesztésére Kunder Antal államtitkárt, kereskedelemügyi miniszterre nevezte ki.

Kunder Antal a Külkereskedelmi Hivatal éléről az Imrédy kormány hivatalbalépésekor lett kereskedelemügyi államtitkár, — most pedig a Kormányzó Úr miniszteri székbe emelte. Kunder Antal, aki külkereskedelmünk megszervezése és vezetése körüldéig is nagyszerű szervező erőnek bizonyult, a miniszteri székben még nagyobb hatalommal láthat hozzá tervei és elgondolásai megvalósításához. Az ország közvéleménye örömmel üdvözi őt, magas méltóságában.

Olaszország búzát tartalékol

Az olasz kormány az ugynevezett gabonapolitikai óvintézkedéseit, a jó termés dacára is, fenntartja az új gazdasági évben is. A jövőben a kenyér gabonát 10 százalékkal kukoricával kell keverni az őrlésnél. Ez az intézkedés azt célozza, hogy előre nem látható eshetőségekre minél nagyobb mennyiségű kenyérmagvat lehessen tartalékolni.

Európa sorsdöntő események küszöbén nagy érdeklődéssel fordult a Duce múlt vasárnapi Triestben elhangzott beszéde fele.

Ezt a beszédet százezres tömeg előtt mondta olyan határozottan és ellentmondást nem tűrő hangon, hogy új irányt szabott az egész európai politikának. A Duce beszéde igazi, bátor, férfias, őszinte kiállítás az elnyomott népek igazságaiért. Ez a beszéd teljes szakítást jelent a régi politikai köntörfalazásokkal s félredobja ugynevezett titkos diplomáciai mesterkedéseit. Őszintén és félreérthetetlenül, a rádió hullámain keresztül az egész világ népei számára fel foghatóan mondta el véleményét s szövegezte le akaratát, mely a világbékének fenntartását célozza.

Beszédében utalt arra, hogy már négy ízben beszélt a triestiek előtt és most is nem azért beszél, hogy kedélyállapotokat javítson, mint azt egyes alpokon tuli firkászok ostoba módon írták. Husz évi rabság után a leigázott népek vére és lelkiismerete megmozdult és tenni akarnak. Amit én most mondok, — mondotta a Duce — azt egy magasabb lelkiismeret diktálja, mely nem is annyira olasz, mint inkább európai lelkiismeret. Abban a kérdésben, amely jelenleg Európát fenéki felkavarja, a megoldás csak egy lehet: népszavazások.

Népszavazás minden nemzetiség számára, amely azt kívánja és amelyet arra kényszerítettek, hogy abban az államban éljen, amely a nagy Csehszlovákia lett volna és amely most kimutatta, hogy szervi hibában szenved. Vannak pillanatok, amikor az események a vána szédületes sebességével rohannak. Ha ilyenkor elakarjuk kerülni a zűrzavart és bonyadalmakat, gyorsan kell cselekedni. Minden késedelem, mely hátráltatja a megoldást, végzetes összeütközésekhez vezethet. Az előbb említett megoldás Moszkva ellenkezése da-

cára is, áthatotta már az európai népek szívét. Mi azt kívánjuk, hogy ezekben az utolsó órákban sikerüljön megtalálni a békés megoldást.

Ha ez nem volna lehetséges, akkor azt kívánjuk, hogy a viszályt szigeteljék el, ha pedig ez nem így történne, Prága mellett és Prága ellen egy egyetemes jellegű viszály törne ki, akkor tudja meg mindenki, hogy Olaszország már választott, hogy ebben az esetben hova áll.

A Duce beszédét százezrek egyetemes eljenzése és lelkesedése fogadta.

Szeptember 18.

A prágai hatóságok erősen cáfolták a csehszlovákiai általános mozgósításról szóló híreket, mégis megállapítást nyert, hogy mult szombat éjféltől a cseh határt lezárták, minden ötvenedik életévét betöltött férfi részére, aki el akarja hagyni az országot. A határról vissza kellett fordulni az 50 éves férfutasoknak.

Szept. 21.

Hitler vezér és birodalmi kancellár és Chamberlain miniszterelnök megállapodtak, hogy az Obelsalbergben megkötött beszélgetésüket csütörtökön délután 3 órakor Godesbergben folytatják.

A cseh kormány átnyújtotta válaszát az angol-francia javaslatra

A csehszlovák kormány a prágai, francia és angol követnek válaszcíműt nyújtott át, melyben a békülenség szelleméről beszélnek, amelyről a csehszlovák kormány „szerintük mindig tanubizonyosságot tett.”

A csehek megkezdték a szudéta határvidék kiűritését

A Német Törvénnyel Iroda jelentése szerint a csehek ugyan megkezdték a szudéta német határvidék kiűritését, de kijelentették, hogy az ő kivonulásuk után csak az úszkös romok maradnak hátra, mert rejtett aknáikkal mindent felrobbantának, az erdősegeket pedig benzinnel és petroleummal felgyújtják.

Szept. 22.

Szovjetországból Prágába küldöttség érkezett Vukov szovjet orosz tábornok vezetésével. A küldöttséget a cseh kommunista párt vezére Gottwald képviselő fogadta. A küldöttség a cseh kommunista párt helyiségében tárgyalt a cseh kommunisták vezetőivel és megbeszéli azt a munkatervet, melynek alapján a közeljövőben Prágából irányíthatják a világ elforradalmosítására való törekvéseiket.

Szept. 23.

Chamberlain és Hitler godesbergi találkozásán, Hitler követelni fogja, hogy az egész elcsatolandó szudéta német vidéket egy hét lefargása alatt csatolják Németországhoz. Hitler, Benes köztársasági elnök lemondását is követeli, valamint a cseh kormány összes németellenes tagjainak elűvölítését. A német rádió Benesről állandóan mint „hazug bitangról” és „vörös gyilkosról” beszél.

Hitler kijelentései szerint Németország addig nem garantálja Csehország új határait, amíg a magyar és lengyel jogos követeléseket nem teljesítik és amíg ez a két ország meg nem kapja a cseh uralom alatt álló területeit, melyeket tulajdonképpen magyar, illetőleg lengyel lakosságuk miatt a népek önrendelkezési elve alapján követelnek. A három követelés teljesítése esetén Hitler 25 évig meg nem támadási szerződést ajánl fel Nagybritanniának.

A szudétanémetek egyre nagyobb számban menekülnek, eddig már 113 600 szudéta német lépte át a német birodalmi határt.

Szept. 24.

Reggel bevonulnak a németek a szudéta német vidékre.

A hajóutazás üdülést, pihenést szórakozást nyújt.

A MFTR sokféle járatain hosszabb rövidebb, egész- és félnapos hajókirándulások és párórás üdítő hajóséták tehetők.

Kirándulásokra

a Budapest-Esztergom között közlekedő hajók alkalmasak.

Hajósétákra a Margitszigetre, Pünkösdfürdőbe való utazásra a budapesti hajójáratok Szent Gellért-tér—Margitsziget—Pünkösdfürdő között szolgálnak.

Igen olcsó menetdíjak

A helyhajókon hétköznap délelőtt 6 személyes családijegy (2 felnőtt, 4 gyermek) egyszeri menetre 80 fillér.

Üdültesse gyermekét a pormentes, napsugaras Dunán

Sok a sava? Ég a gyomra?

Sz e d i e n **Gustin** cap-sulát!

Megszünteti a gyomorégést és a gyomorsav okozta kellemetlen fájdalmakat. Kapható minden gyógyszerárban. Kis doboz ára 1:20 Pengő Nagy doboz ára 2— Pengő Főlerakat: „BÉKE” GYÓGYSZERTÁR Budapest, XIII. Béke-tér 13

Béke vagy háború?

Olyan sorsdöntő órákat élünk, hogy 24 órával előre sem lehet következtetni semmit. Ma csak tényeket lehet lerögzíteni.

Chamberlain angol miniszterelnök utazása *Hitler* vezér és kancellárhoz, némileg javította a béke kilátásait, de viszont azok a sorozatos cseh atrocitások, amelyekkel a szudetanémetekkel szemben felléptek és amelyek ezeknek vezetőit, élükön *Henleinnál* arra kényserítették, hogy népszavazás nélkül is deklarálják, hogy nem tudnak tovább a cseh állam keretében élni és vissza akarnak térni a Német Birodalomba, annyira elmergesítették a helyzetet, — hogy alig alig van remény a békés kibontakozásra.

Vajjon összeül-e az angol, francia, német és olasz nagyhatalmak konferenciája? Ha összeül, tud-e olyan megállapodásra jutni, amely a háborút elodázhatalja?

Tény az, hogy a csehek teljesen felkészültek egy háborúra és minden jel azt mutatja, hogy a békés kibontakozás elé minden jó tanács dacára is olyan akadályokat gördítenek, amelyeket a négy hatalom együttes jószándéka sem tud legyőzni.

Vannak, akik azt állítják, hogy *Chamberlain* angol miniszterelnöknek a kétségtelenül nagyszabású tette, hogy felkereste otthonában *Hitler* vezért és kancellárt, csak részben mutatja azt, hogy Anglia még az utolsó pillanatban is megkísérelte a békés kibontakozás keresését; de sokkal nagyobb részben jelenti azt, hogy *Chamberlain* egyfelől megakart akadályozni, — hogy a cseh atrocitások folytán Németország nyomában védelmébe vegye szudetanémet testvéreit, másrészt pedig a világ lelkiismerete és a semleges államok s végül az angol közönségnek a csehekkel nem rokonszenvező része előtt is igazolni akarta, — hogy ha mégis részt venne a németek elleni háborúban — hogy ő a maga részéről még az utolsó percben is mindent elkövetett. Ebben a beállításban, amely még hozzáfűzi, hogy *Chamberlain*-nak sokkal hamarabb kellett volna ezt a lépést megtennie, úgy tűnik fel, mintha *Chamberlain* sokkal inkább a látszat és fenti célok érdekében repült volna *Berchtesgadenbe*, mint azért, mintha maga is komolyan elhítte volna, hogy ebben a teljesen elkésett időben még valami eredményt érhet el. Beavatottak mondják, hogy nem utolsó sorban azért is szüksége volt *Chamberlain*-nak erre a néhányórás tárgyalásra, hogy az angol dominiumok előtt, amelyek nem szívesen mennek be egy rájuk nézve érdektelen és kiszolgáltatott európai probléma miatt a háborúba, igazolja azt angol miniszterelnök, — hogy a maga részéről mindent elkövetett a háború elhárítására és hogy Anglia belekényserült abba.

Hiszen ha az angol nagyhatalom — amely után ma minden kétséget kizáróan száz százalékgig igazodik Franciaország is, amely az angolok nélkül egymagában nem léphetne fel fegyveresen a németek ellen — ugyanezt a lépést akkor

tette volna meg, amikor még igen komoly remény lehetett arra, hogy Németország belemehet egy nemzetközi ellenőrzés alatt végrehajtandó népszavazásba, akkor sokkal nagyobb sulya, komolysága és eredménye lett volna ennek a lépésnek. Főképp ha Anglia, melynek szava feltétlenül parancsképp hangzott volna el *Benes* részére, jóval előbb és a legnagyobb határozottsággal tudomására hozza a cseheknek, hogy amennyiben a szudetanémetekkel atrocitásaikat, továbbá oktalan mozgósításukat folytatják, abban az esetben egy kitörésre készülő háborút Anglia és Franciaország kénytelen volna semlegesen szemlélni. Száz százalékgig bizonyos, hogy Angliának és vele együtt Franciaországnak egy ilyen lépése megállította volna a csehek atrocitásait, — megállította volna háborús felvonulásukat és egy békés kibontakozás felé irányuló korábbi négyhatalmi tárgyalás feltétlenül eredményes lett volna.

Még talán ma is, ezekben a legutolsó percekben is eredménnyel járna, ha Anglia és Franciaország oly értelmű határozott jegyzéket intéznének a cseh kormányhoz, — amely félreérthetetlenül szögezné le, hogy egy általa provokált cseh-német háborúban a két nagyhatalomra ne számítsanak. Erről azonban szó sincs.

Bizonyos az, hogy *Hitler* *Mussolini* nélkül épp úgy nem dönthet, mint *Chamberlain* Franciaország nélkül. Tehát a négyes értekezlet, amely csakugyan képes lett volna egy világkonflakrációt elhárítani, már jóval előbb kezdeményeznie kellett volna az angol-francia oldalnak, ha csakugyan komoly az a szándékuk, hogy elhárítsák az emberiségnek ezt a legnagyobb veszedelmét. — Bizonyos, hogy *Runciman* lord már a legelső napokban is mindent észlelhetett Csehországban, ami a való helyzetnek megfelel és ami elegendő okul szolgálhatott volna egy komoly békevágy esetén arra, hogy ez a kezdeményezés attól az Angliától induljon ki, amely mint egy *arbeiter mundi* küldte ki *Runciman* lordot a csehországi cseh-morva kisebbség és a német, lengyel, magyar, szlovák, ruthén együttes többség közötti konfliktus elsimítására, illetve a kibontakozás felé irányuló javastat megtételére.

Azt is láthatták franciák és angolok, helyesebben a francia s angol kormányok, hogy azzal a taktikával, amit eddig követtek dédelgetett kedvencükkel szemben, csak még inkább megnövesztik annak háborús szándékait és ez a taktika egyáltalán nem alkalmas arra, hogy amikor egyfelől védelmükbe veszik, ugyanakkor olyan tanácsokat komolyan vegyen, hogy igyekezzenek megegyezni az államában többséget kitevő elnyomott nemzetiségekkel, hogy hagyjon fel azoknak fokozott sanyargatásával és állandó fegyveres fenyegetésével.

Észre keli azt is venni és ellensúlyozni, hogy amikor a francia kormány mérséklő tanácsokat ad a cseheknek, ugyanakkor a par-

lamentai többséget a kító francia baloldal, élén *Leon Blummal*, — a legnyitabban, a tanácsok meg nem fogadására s a németek elleni háborúra izgatta a csehek. Észre kell venni továbbá Moszkvának köztudomásúan hasonló, sőt fokozottan érvényesülő szerepét Prágában. Mindezt azonban ma sem óhajtja észre venni és ellensúlyozni sem *Chamberlain*, sem *Daladier*.

Csodálható e ezután, ha *Benes* nemcsak, hogy nem vette komolyan a hivatalos kormányok nyilvánosan adott kenetteljes mérséklő tanácsait, hiszen ugyanakkor biztos volt benne, hogy egy németek elleni harcias felvonulását minden körülmények között támogatni fogják. Tudja *Benes*, hogy egy német háborút hallatlan és elképzelhetetlen provokációjával előidézi, hogy ugyanakkor a mozgósított Franciaország s a gőz alatt angol flotta és az orosz szovjet nem fogják őt cserben hagyni, amikor Moszkva munkáját egy hatalmas francia baloldal a legelőkeltebben helyesli és mindezt az angolok is jól tudják.

Hiszen *Chamberlain*-nek nagyon jól kellett tudnia, hogyha ilyen körülmények között egyedül *Hitler* és *Mussolini* kéri áldozatot, akkor ez a két nemzetvezér egyenesen öngyilkosságot követne el, ha lemondana arról, hogy állig felfegyverkeztekkel szemben fegyvertelenül, készületlenül és minden jogról lemondva: leüljön egy békés tárgyaló asztalhoz, amíg németek százait gyilkolják a cseh „demokrácia” imperialista uralom alatt és amíg ugyanazok a tárgyaló felek szövetségeseik mozgósítva készen állnak arra, hogy rájuk bármikor lecsapjanak.

Nyíltan hangzanak hírek arról, hogy Anglia és Franciaország egy tizesztendő háborúra rendezkedett be, hogy Németországot önvédelmi harcában, amelyet a csehek indítottak el ellene, teljesen kiéheztessen, tönkre tegye. Nyílt titok a franciák mozgósítása, Szovjet Orosz

ország készülődései és azok az erőfeszítések, amelyeket Anglia és Franciaország is kifejtettek, hogy szinte Európa összes államait a német és olasz hatalmak ellen koalícióba gyűjtsék. — Még a kis és semleges államok sem mentesek ettől a félig meddig kényszertől, úgy hogy a német és olasz hatalmak diplomáciai, sőt fegyveres bekerítése újból, majdnem teljesen elértek tekinthető.

Az is köztudomású, hogy Anglia és Olaszország között tárgyalások megálltak, holott némi jóakarattal és komoly készséggel a spanyol tüzfészek — ahol Franciaország is, Szovjet Oroszország is épp olyan szerepet játszott, mint a csehek mögött — már régen likvidálható lett volna. Bizonyos, hogy éppen úgy megszűntek volna az arabok mozgolódásai, mint ahogyan megszűnt volna az az agitáció, amely Italia afrikai gyarmataiban ellene folyik, ha Angliának komoly elhatározása lett volna az ellentétek méltányos kiegyenlítésére.

Amikor a spanyol tüzfészek mellé, pont Európa közepén egy új tüzfészeket teremtettek és mindegyik tüzfészek mögött a francia többségi baloldal és a szovjet borzalmas aknamunkája áll, teljes fegyveres felkészültséggel, akkor a robbanásra megérett és nem a németek vagy olaszok, hanem éppen a csehek által felrobbantott helyzetet aligha lehet *Hitler*-nek vagy *Mussolini*-nak nemcsak emberfeletti, hanem már öngyilkos nagylelkűségére appellálva hirtelen lecsendesíteni.

Alig lehet tehát *Chamberlain* angol miniszterelnöknek ezeket a nagyon, de nagyon elkésett kísérleteit még oly jóhiszeműen isokolynak tekinteni és semmiesetre sem alkalmasek arra, hogy a nagyon hosszú időn át felhalmozott rettenetes felelősség alól akár Angliát, akár Franciaországot az emberiség és a történelem előtt mentesítsék. y. s.

Megoldás előtt a biharugrai Bölönyiféle birtok-ügy

Intézkedett a földművelésügyi minisztérium

Ismételten foglalkozott a „Független Szemle” a biharugrai Bölönyiféle birtok ügygel kapcsolatos kérdésekkel és elsőnek számoltunk be arról, hogy ezt a birtokot dr. *Barcsay Andor* nevű budapesti ügyvéd akarta megszerezni, holdanként 250 P-ért, ugyanakkor, amikor ugyanezekért a földekért 550 P-t kértek holdanként.

A gazdák egységes fellépésére és tiltakozására, a Földművelésügyi Minisztérium az adásvételi szerződést érvénytelenítette és háromtagú bizottságot küldött ki a helyszínre, a kérdés rendezésére.

Értesülésünk szerint a birtok ügyben érdekelt gazdák a birtok

teljes vételárát már letétbe is helyezték és minden remény megvan arra, hogy ez a birtok végre azoknak a kezébe kerül, akiknek ez főfoglalkozásuk és akik a földet becsülettel és tudással jól meg is tudják művelni.

KETTER ÉTTERMEI

BUDA, XI. Horthy Miklós ut 48
Szép és kellemes helyiségben
esténként és ünnepnapokon a déli
órákban is zalaegerszegi Horváth Rezső cigányzenekara muzikál
Közismert jó konyha!
Dreher-sörök - Fajborok

Mit kell tenni légvédelmi készültség esetén?

Ismernie kell mindenkinek a teendőket a „honi légvédelmi készültség” elrendelésekor.

1. A lakás elsötétítéséhez szükséges eszközök előkészítendők.

2. Csak a legszükségesebb világítást szabad meghagyni. (A többi villanygőz kicsavarandó.)

3. Szükségvilágítás előkészítendő (zseblámpa).

4. Az óvóhóly tömitése, hogy gáz be ne hatolhasson.

5. Az ablakokat kétoldalt papírral keresztalakban átragasztani, — hogy a légnyomásnak ellenálljanak, illetve, ha bezuzódnak, minél kevesebb szilánkra törjenek.

6. Minden edényt (fürdőkádát) vízzel meg kell tölteni, hogy ha a lakásban tűz üt ki, kellő mennyiségű víz álljon a tűzoltók rendelkezésére.

7. Az „óvóhely csomag”-ot közvetlenül a lakás kijárata mellé kell előkészíteni. A romló élelmiszert naponta cserélni kell. Legcélszerűbb ezért az „óvóhely csomag”-ba konzervet tenni. Ne feledjük el, hogy az óvóhelyen esetleg több óráig kell tartózkodnunk!

8. Az uccára ne menjünk ki gázálarccal és kevés élelmiszer nélkül. A gázsebcsomagot mindig vágjuk zsebre. (Ha ilyen nincs, kis, jól du gaszolt üvegben klórmentet)

A légvédelmi őrsparancsnok feladatai

A következő fejezetek a „légvédelmi riadó”, légítámadás alatti és légítámadás utáni helyes magatartását ismerteti, általában, házbán és az uccán; majd a lakóház légvédelmi őrsparancsnoka kötelességeit szabályozza. Eszerint a parancsnok kötelességei békében:

1. Nyilvántartja a ház lakóit.

2. Megszervezi és felállítja a lakóház (házcsoport) légvédelmi őrségét.

3. Az őrség kiképzéséről gondoskodik.

4. Felvilágosítja és kioktatja a lakóház (házcsoport) lakóit a légítámadás esetén követendő magatartásra.

5. Lakóházban (házcsoportban) belül légvédelmi gyakorlatokat tart.

6. Kiválasztja és berendezti az óvóhelyet szakember tanácsa szerint. (Lásd „Riadó” és „Légvédelmi Közlemények”).

7. Gondoskodik a padlástér lomtalanításáról. Padlástéren homokot, vizet tároltat.

8. Ellenőrzi, hogy a lakók az elsötétítéshez szükséges berendezéssel rendelkeznek-e és a légvédelmi rendelkezéseket végrehajtották-e.

9. Ellenőrzi az őrség felszerelését és a légvédelmi eszközök működőképességét.

10. A Légvédelmi Liga részére

tagokat, a „R adó!” számára előfizetőket gyűjt.

Honi légvédelmi készültség elrendelésekor:

1. A házország beosztását ellenőrzi.

2. Ellenőrzi az óvóhelyet és az ott lévő felesleges holmit eltávolítja.

3. Ellenőrzi, hogy a légvédelmi eszközök működőképese-e? Az észlelt hiányokat azonnal pótoltatja.

4. Ellenőrzi az elsötétítési berendezéseket.

5. Ellenőrzi, hogy a lakásokban van-e víz tárolva.

6. Ellenőrzi a lakók óvóhely csomagjait.

7. Ellenőrzi a gáztömitéseket.

8. Ellenőrzi a lakóház (házcsoport) riasztásához szükséges riasztó eszközt.

9. Megállapítja, hogy hol van a legközelebbi segélyosztály és segélyhely helye.

10. A lakóház lakóit kioktatja teendőikre.

Légvédelmi riadó jelére:

Ténykedésében az őrség tagjai támogatják.

1. Megszólaltatja a riasztó eszközt.

2. Az őrség tagjait helyükre küldi.

3. Felügyel, hogy a lakók nyugodtan vonuljanak le a kijelölt útvonalon az óvóhelyre.

4. Ellenőrzi az elsötétítést.

5. A villanyt kikapcsolja, gázfőzőcsapot elzárja, a víz főzetéket nyitva hagyja.

6. Minden eszközzel letöri a vakrémületet.

Légítámadás alatt:

1. A károk és veszedelmek kiküszöbölését célzó munkálatokat irányítja.

2. Figyeli a lakóház (házcsoport) területét (ebben segédkezik a küldönc).

3. Összekötetést tart a szomszéd és a szemben levő házakkal (házcsoportokkal) és szükség esetén a veszélyeztetettek segítségére siet.

4. A később jövőket utasítja, hogy az óvóhely előterében a gázmentesítést hajtsák végre.

5. Az őrség tagjaival szükség szerint intézkedik.

6. Az óvóhelyen és az őrséggel küldönc útján állandó összeköttetésben áll.

Majd a légítámadás utáni kötelességeit ismerteti a kis füzet, megfelelő szakszerűséggel.

Végül a Légvédelmi Ligát, annak célkitűzéseit tárja elénk a kiadvány. A lakosság repülőátjáratok elleni önvédelmi megszervezésével a Ligát bízták meg.

A Liga e nagyfontosságú feladatát — a m. kir. honvédelmi miniszter irányítása mellett — akként teljesíti, hogy az összlakosságot felvilágosítja a mindenkit fenyegető légiveszély, a légítámadások módja, eszközei, hatása, valamint az ellenük való védekezés mikéntjéről. Ezen felül a lakóházakon belül létesítendő összes óvórendszabályokat megszervezi és azok kiépítésén közreműködik.

A lakóházban belül légvédelmi őrséget alakít. Ahol erre megfelelő számú, személy nem áll rendelkezésre, ezt a szervezést házcsoportokon belül végzi.

A légvédelmi egységek szervezésén belül a lakóház (házcsoport) az a vágső és legfontosabb elemi sejt, amelyen a légvédelem sulya fekszik. A lakóház szervezettségének kell úgy a vakrémületet, mint a károk terjedését megakadályozni.

A Légvédelmi Liga országos irányítását az Országos Elnökség végzi. (Budapest. IV., Kossuth Lajos-utca 14 szám. Távbeszélő: 38-31-38 és 31 91-98).

Budapest és környékét a Liga Budapesti Főcsoportja irányítja (Budapest. IV., Kossuth Lajos-utca 4 szám. Távbeszélő: 18-44-54).

Minden honvéd vegyesdandárparancsnokság székhelyén Liga Kerületi Elnökség működik, amely a vegyesdandár területén minden városban és községben alakuló helyi Liga csoportokat irányítja.

„Ne tétlenkedjünk, hanem cselekedjünk!” — fejezi be a füzet. S ez az intelem, a mai feszült légkörben, nagyon is megszívlelendő!

Szüretelés részletekben

A gazdák abbahagyták a kényszerüzretet, mert javult az idő Kedvező utóérés a szőlőkben

Az országwide meginduló kényszerüzretelését a kora érő fajták leszedése után, a gazdák abba hagyták, mivel a melegebbre forduló időjárás mellett remény van, hogy a fajták is feljavulnak.

Az utóbbi néhány nap az átlagos cukortartalmat 34 fokkal emelte és ennek következtében lesznek szerencsés fekvésű területek, melyek még esetleg a 20 cukorfokos jó közepes termést is

elérhetik. A korai mustban már élénk ízlet fejlődött ki. A jobb cukorfokoké 1.3 filléres, azaz 24-25 pengős árat is lehet elérni hektóliterenként.

A közeli időben szedik a kései csemegeszőlőket és remélhetően a gyöngye korai fajták után nagyobb mennyiségű és jobb minőségű csemegeszőlő fog a belföldi piac rendelkezésre állani, olcsóbb áron, mint eddig.

Rendet kell teremteni a termelői borkimérések frontján

Az ország közönségének hasznára engedélyezték a termelői borkimérések nyitását, hogy a borfogyasztás növelését elősegítsék.

A termelői borkimérések nagy adókedvezményben részesülnek és mint ilyenek tényleg a termelő gazdák megsegítését célozzák, de az utóbbi időben gomba módra szaporodó termelői borkimérések legnagyobb része nagy mértékben gyanút keltő azért, mert az engedélyesek legnagyobb része egy-két hold szőlőbirtokkal rendelkező egyén és mégis évi forgalmuk általában 2-300 hl. között mozog. Ez olyan rekordtermés lenne, ami sehol a világon nem létezik. 1-2 hold szőlőből 2-300 hl. bort még sehol nem szüreteltek.

Felhívjuk a Pénzügyigazgatóságok figyelmét erre az egyszerű és átlátszó dologra, tessék ellenőrizni a termelői borkimérések forgalmát és ahol a legkisebb gyanu merül fel arra, hogy ügynökei valamely

nagyobb borkereskedő cégnek, ott azonnal lépjenek közbe és vonják meg a termelői borkimérés engedélyét.

Ezzel tényleg a termelő gazdáknak tesznek szolgálatot, amelyet pedig a városok és az államháztartás is segítik az elmaradt adó bevételek fokozása révén.

Rheuma,

köszvény, csusz, ischiás, izületi fájdalmait

gyógyítsa Budapesten a Hungária fürdő alkoholos törkölyfürdőjében

VII. Dohány u. 44. Orvosi felügyelet Olcsó és pauszál árak. Ellátás és szobákról gondoskodunk az épületben levő CONTINENTAL SZÁLLÓBAN

Félmillió lelkesen tüntető magyar ember követelte a revíziót a Hősök-terén

Még az Eucharisztikus Kongresszus alatt felvonuló tömegeket is tulszárnyalta a magyarságnak az a hatalmas megmozdulása, — mely Magyarország igazságáért tüntető tömegekben vonult fel a Hősök-terére, szerdán este. A tömeg élén a frontarcosok, a MANSz., a KANSz., a Hungária Bajtársi Egyesület, az Amerikána, a Protestáns Diákszövetség, a MEF HOSz, a Felvidéki Egypetemi és Főiskolai hallgatók Egyesülete ment és ezt követte a megszámlálhatlanul sok társadalmi Egyesület.

A Hősök-tere ünnepi díszbe öltözött zsufozásig megtelt, de vége az egész város tele volt a tüntető tömegekkel.

Uzdóczy-Zadravec István nyitátori püspök hatalmas beszéddel fordult a résztvevő tömegek felé.

Beszédében a következőket mondotta:

— Akarjuk és követeljük, a mi szeretett Felsőmagyarországunk városainak gyors és igazságos elintézését és pedig az önrendelkezés szent jogának alapján.

Mi nem koncot kérünk, nem azt ami nem volt a miénk soha, hanem azt a Fejöldet kérjük, ami a miénk volt, azt követeljük vissza, amit Isten évezred előtt bízott ránk, amit apáink vére szentelt meg, amit a magyar kultúra magasztosított meg.

Hosszu, percekig tartó tomboló

éljenzés fogadta Zadravec püspök beszédét, aki ezután felolvasta a Hazafias Egyesületek kiáltványát.

A lelkes ünneplés csillapultával Horváth Béla, a Felvidéki Egyesületek Szövetsége nevében, Csiky Jánosné a MANSz nevében, Ambrus József a Turul és Vargha Sándor a magyar munkások nevében beszélt.

Záróbeszédet vitéz Mertsekényi Imre mondotta, akinek harsány felhívására a félmilliónyi tömeg felelködött, hogy: soha nem leszünk hűtlenek elszakított véretekhez.

Az ünnepség a késő esti órákban ért véget és éljenző hazafias dalokat éneklő csoportok járták be Budapest uccáit.

A magyar kormány jegyzéke Prágához

A MTI jelenti:

A magyar kormány az utóbbi hetekben régi bevált barátságára támaszkodva felhívta Olaszország, Németország és Lengyelország figyelmét a csehszlovákiai magyar nemzetiség helyzetére és kérte eme országok kormányának diplomáciai támogatást arra az esetre, ha a csehszlovákiai nemzetiségi kérdés megoldásra kerül. Egyide-

jűleg lépéseket tett a londoni és párisi kormányoknál, hangsúlyozva, hogy feltétlenül számít arra, hogy a csehszlovákiai magyar kisebbség kárára más kisebbségek egyoldalú kedvezményben nem fognak részesülni Csütörtökön korán reggel a prágai magyar királyi követ, kormánya utasítására hivatkozva jegyzékben hívta fel a csehszlovák kormány figyelmét arra, hogy

azonos elbánást vár el a német probléma esetleges megoldásakor a magyar nemzetiség részére.

Krofta külügyminiszter a jegyzéket a magyar követtől átvette azzal, hogy annak tartalmáról kormányát haladéktalanul tájékoztatni fogja és egyúttal megjegyezte, — hogy a lengyel kormány szerdán este hasonló lépést tett Prágában a külügyi államtitkárnál.

KÖZGAZDASÁG

A tisztábbpartú gazdák a vetőmagkölcsonők visszafizetésének módosítását kérik

Igen gyakran előfordul, hogy az ország egyik másik vidékét elemi károk sújtják, jég és fagy pusztít. A Földművelésügyi Minisztérium ilyen elemi kár, szenvedett vidékeknek vetőmag segéllyel siet segítségükre. Ezeket a segélyeket, illetve vetőmag kölcsönöket a károsult gazdáknak a legközelebbi aratásból kell visszafizetni. A vetőmagkölcson visszafizetésére, igen sokszor és igen gyakran haladékat kérnek a gazdák, melyet meg is adnak, de csak akkor, ha a pénzügyigazgatóság hivatalos igazolása alapján megállapítják, hogy a kár kétharmados. A Tisztábbpartú Mezőgazdasági Kamara most az érvényben lévő rendelkezés megváltoztatását kérte a Földművelésügyi Minisztériumtól, mert sokszor előfordul, hogy a gazda nemcsak akkor nem tudja az igénybe vett

vetőmagkölcsonőt visszafizetni, amikor két-harmados elemi kárt szenved, de akkor sem, amikor a termés, amelyből a visszafizetést teljesíteni kellene a közepesen alul van. A kamarai előterjesztés rámutatott arra, hogy a mostani állapot fenntartása mellett egyes vidékeken gyakran ismétlődő elemi károk következtében, a gazdák úgy oldják meg a vetőmag tartozás kiegyenlítését, hogy abban a gazdasági évben, kevesebb vetőmagot vetnek holdanként, ami természetesen nemzetgazdasági szempontból sok hátrányos következményt von maga után. A kamara szerint olyan rendelkezés szükséges, mely kimondja, hogy a vetőmagot igénybevevő gazdák csak akkor legyenek kötelesek visszafizetni a következő aratás terméséből tartozásukat, ha abban az évben elemi

kárt nem szenvedtek és termésük az átlagosnak megfelel. Ha termésük a közepes termést nem éri el, vetőmag tartozásuknak 50 százalékát kelljen visszafizetni.

Nagy érdeklődéssel várja a gazda közönség, hogy a Kamara felterjesztését a Földművelésügyi Minisztérium hogyan intézi el.

Szabályozta a földművelésügyi minisztérium a növényvédelmi szerek forgalombahozatalát

A növényvédelmi szerek forgalmának szabályozásáról szóló rendelettervezet megkülönbözteti a

takarékos

penztér

TUNGSRAM

KRYPTON

Lámpa

ÉRTEKES NEMESGÁZ VAN BENNE, EZÉRT AZ ELHASZNÁLT GOMBALAKU KRYPTON LÁMPÁT A NEMESGÁZTARTALOM ÉRTEKÉBEN

*Kereskedője
visszavásárolja*

közönséges növényvédelmi szert a különleges szertől. A Földművelésügyi Minisztérium jegyzékbe foglalta a használatos anyagokat és a rendelet szerint, csakis az ott feltüntetett és megállapított növényvédelmi célokra és minőségben szabad forgalomba hozni. Azokat a szereket, melyek sem a különleges, sem a közönséges növényvédelmi szerek jegyzékében nem szerepelnek, sem pedig házi szernek nem mondhatók, csakis zárt csomagolásban a burkolaton „növényvédelmi célra nem használható” felirással szabad forgalomba hozni.

Németország 5500 vagon román búzát vásárolt

Németországnak a német-román egyezmény szerint 15 ezer vagon román búzát kellett volna átvennie ez év végéig. Mostanáig csak 9500 vagonot vettek át.

Míthogy az összes német raktárak és gahonatarházak zsufova vannak áruval, a most lekötött 5500 vagon román búzát, egy későbbi időpontban fogják Németországba szállítani.

Deutsch-aromda, Debrecen, Piac uca 77.

Az árkormánybiztosság ellenőrzi a cukorgyárakat

A munkanélküliség csökkenése és a jó napszámber emelése feltétlenül a fogyasztás növekedését vonja maga után.

Kétségtelen, hogy a cukorrépa vetés terület emelése a földmunkásság szempontjából nagy jelentőségű, mert rengeteg munkaalkalmat és kereseti lehetőséget jelent.

A fogyasztási cukor eddigi árának leszállítása mindenképpen hasznosnak mondható, mert leszállított árak mellett a cukorfogyasztás nagymértékű emelkedése következik be. A több fogyasztás révén úgy az állam, mint a cukorgyárak egyformán megtalálják számításukat és végre a fogyasztóközönség is jól jár, mert az olcsóbb cukor

rai a szó szoros értelmében edesebbé teheti az életét.

A szakértő körök szerint csak nagy mértékű árleszállítás után remélhető a többfogyasztás bekövetkezése.

Körülből 86 fillér azaz ár, ami körül a cukor árát meglehetősen állapítani úgy, hogy mindenki megtalálja a számítását. A lakosság fizetőképessége is ezt az árat követeli.

Valóban itt az ideje annak, hogy végre az ország polgárai életét megkönnyítő intézkedéseket hozzanak.

A deviza beszerzést pedig úgy kell irányítani, hogy abból ne háramolják nehézség a közönségre.

danként 20 q-ás és ennél nagyobb szemtermést, de a nagyközönségnek is igaza van, ha látja, hogy egyes jól vezetett gazdaságokban állandóan 12-15 q az átlag, ugyanabban a határban, ugyanolyan földön, ugyanolyan éghajlat alatt pedig egy másik gazdaság megelégszik már 5-6 q-val, még akkor is, ha ugyanazt a jó vetőmagot használta. Hiába letéményese a vetőmag a legjobb tulajdonságoknak, ha külső körülmények miatt képességeit kifejtteni nem tudja.

Nem tudhatja, mert legtöbb esetben hiányt szenved a legfontosabb növényi táplálóanyagokban, a károsok különösen foszforsavban. S tényleg, azt látjuk, hogy ahol állandóan nagy a termés, ott állandóan használnak szuperfoszfátot.

De ha nincs rá pénz! Most itt az alkalom. A jó termésből kell, hogy maradjon műtrágyára, most lerakhatja minden gazda jobb boldogulási alapját. Célszerűen műtrágyázva több lesz jövőre is a szemtermés, de szalma- és takarmánytermés is, több lesz aztán az istálló-rágya s ha azt jól is kezeljük, ismét csak nagyobb termés lesz forrása. A helyes műtrágyázás kezdete a gazda jólétének.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Hegymegi Kis Pál

Bombaműsor a

Terézkörúti Szinpadon

Muráti Lili és Ráday Imre felléptével

„Meggértették a Minisztériumot!”

Engel és Heller zenés vígjátéka 5 képből.

Magyarra dolgozta:
Stella Adorján

Harmath Imre verseire
zenéjét írta: Märker

Rendezte: Tarján György

Főszereplők: Köpeczi Boócz,
Náray Teri, Peti, Pártos
Berczy, Fülöp

Etőfizetési ára egy évre 6— pengő
Jogi személyeknek egy évre 25 pengő

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Ferenciek-tere 9
Telefon: 187—995

Miért nincs nálunk 15 mázsás buzatermésátlag?

Elszomorító tény, hogy Hazánk termésátlagai messze elmaradnak a nyugati országok termésátlagai mögött. Ott kat. holdanként 20 mázsás termés semmi különös, nálunk egék csodáját jelenti. Nagyon megvagyunk elégedve, ha mint ezidén,

az átlag 9 mázsás. A nagyközönség a gazdát okolja, a gazda az időjárást, s mindkettőnek igaza van.

Szárazságra hajlamos éghajlatunk alatt a szerencsés körülmények sorozatos találkozása — belterjes gazdálkodással ad csak kat. hol-

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű

lelegzőkurák. A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78°-os sós, jódos, brómos, hidrocábonátos hévízei táplálják, 3000 liter forróvíz percenként, Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő igazgatósága

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és be-

PETŐFI SÁNDOR

(7)

Írta: HORVÁTH BÉLA

Sándorka sokszor elkészült és elcsipegetett az érő fűrtök között úgy, hogy este maszatos szájjal egyedül találta a barázdában Petrovicsné ijedten futott megkeresni őt házról-házra, a szomszédokhoz végig az uccán, míg a szőlőbe ért, ott aztán remegő hangon kiáltozott a szürkületben:

— Sándor! Sándor gyere hol vagy? ...

— Itt vagyok, — kiáltott a gyermek és vígan kacagó ugrándozással futott anyjához, ki kézenfogva őt szóltalanul vezette hazafelé.

Hátuk mögött a Hold erősen világitott. Testük árnyéka előreest az utra. Sándorka nézte egy darabig a mozgó árnyékot, aztán anyjához fordult és kíváncsian kérdezte:

— Anyám, Mi az a fekete a földön ...

— Az árnyékunk fiam.

— Az árnyékunk él?

— Nem.

— De bizony él anyám, hiszen mozog — felelte a fiú.

Petrovicsné kézenfogva vezette a gvermeket, sietett vele haza felé, mert tudta, hogy este Varga Benedekék vacsorára hivatalosak.

A szűk kanyargó utcák során hazafelé közeledtek és mikor házuk felé vezető utra fordultak be éppen akkor tünt el házuk hapu jában Varga Benedek uram a feleségével. Hallotta Petrovics István mély öblös hangját, ahogy vendégeit fogdta.

— Siessünk Sándorkám. Apád vár bennünket, haragos lesz. Vendégek is jöttek. Vacsorát kell adni.

Sándorka szaporán szedegette lábait, kis szívében aggodalmak támadtak, félt az elkövetkezendő szigorú apai feddéstől. Azt tudta, hogy apja ütni, vagy bántani nem fogja, de sokkal nagyobb fájdalmat okozott neki az a gondolat, hogy nem néz rá, napokig nem beszél vele, mint általában olyankor, ha ő valami rossz fát tett a tűzre.

Csendesen léptek be a kapun, de a nyikorgásra Sándor apja felfigyelt és hangosan mondta vendéginek:

— Jönnek már a lelkeim.

Asszony — szólt a felesége felé, a konyhába vidd a gyereket, látni sem akarom.

Sándor csendesen lépegetett anvja után és bementek a konyhába.

— Sándor gyerek, te itt maradsz a konyhában, nem kapsz ma este vacsorát, mert megint kószáltál és megijesztetted az anyádat. Édes apád kívánja így, — szólt Petrovicsné a gyermekhez, azután ő is bement a vendégekhez.

— Lelkem Petrovicsné, — kiáltott Varga Benedekné asszony ság, — hol járt ilyen sokáig? Is tenem, istenem az a lurkó! Egy ilyen csöppség s máris csavargó ...

— Igen, igen, a multkoriban is a szőlőben leltem meg ... Az a cacsupa maszat volt. Akkor sem találtam sehol a szomszédoknál s

már azt hittem, sosem látom többé ... Mikor a szőlőhez értem, úgy elszorult a szívem, hogy alig bírtam kiáltani... Kiáltok, hát uram-isten, a venyigék közül bujik elő s még egy fűrt szőlőt megszolt. Most meg a folyóban leltem meg. Nyakig ült a vízben. Csak a feje látszott ki.

Igy mesélte Petrovicsné a történeteket, közben szalonnát, sonkát, füstölt húsokat, hagymát, kenyeret és bort rakott az asztalra. Petrovics és Varga, a két férfi, a napi dolgok folyásáról beszélgettek és nem figyelték az asszonyok beszédét.

— Csakhogy megkerült a lelkem ... Milyen gond egy ilyen gyerek... Vargáné asszony tudja, hogy sokszor megöli a lelket a töprengés, vajon mi válik belőle... Milyen ember lesz... Nagyon különös a fiam... Só nem kell neki savanyut nem eszik. A kávét keserűen issza. Hat nem furcsa ez?... Istenem talán éppen olyan keserű lesz az élete...

Sándorka lekuporodva ült a szoba küszöbén és néha vágyakozva lesett be az ajtónyíláson. Álmos kis szeme hosszan fájón simogatta a terített asztalt, a tányérok között a falon cifra korsót, a harangszavú, kattogó órát, az asztal fölött sűrűn gomolygó füstfelhőket, miket édesapja és Varga Benedek uram eregettek barnára szitt tajtékpipából... Nézte a füstöt és csendesen elaludt.

— Emberek vacsorázzunk már. Ha kendtek összeülnek, nem fogunk ki a szóból. — szólt Petrovicsné kedvesen a férfiakhoz.

— Ugy ám Petrovicsné lelkem meg kell hányni-vetni férje ura

dolgait, mert aztán csuful járhatnak az arendával, — fordult Varga ur komoly arccal Petrovicsné felé, miközben bajuszát bütykös ujjjaival kétfelé pödörte. — Ugy hallatszák, hogy a tanács nincs egészen megelégedve Petrovics uram két bérléveivel és új esztendőre új bérlőt a karnak az egyik mézszárszékbe. A kaszáló és a szántó felét is az új bérlő kapná... Így áll a dolog...

Folytatjuk.

Első

Dunagőzhajózási Társaság

Október 16-áig

Minden vasárnap és szerdán rendezi mérsékelt áru átalányutazásait

Várna feketengeri fürdőre

Árak: 130 P-től 160 P-ig.
Részletes felvilágosítást ad a Társaság utazási irodája, Budapest, Ferenc József híd személyhajó állomásán

Terjeszd a Független Szemlét!